

ÕIGUSKANTSLER

Teie

nr

Minister Marko Pomerants
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Õiguskantsler 13.07.2009 nr 7-4/090545/0904292

Märgukiri

Austatud härra minister

Minu poole pöördus Viru Vangla kinnipeetav, kes väitis, et teda konvoeeriti Ida Politseiprefektuuri ametnike poolt korduvalt Viru Vanglast erinevatesse kohtumajadesse ning seejuures kasutati tema suhtes tarbetult politsei erivahendit (käeraudu).

Kõnealusel juhul leidsin, et erivahendi kasutamine isiku suhtes oli õiguspärane.¹ Analüüsisides aga konvoeerimist reguleerivaid õigusakte, leidsin nendest ühe probleemse aspekti.

Konvoeerimise korda reguleerivad politseiseadus (PoS), siseministri 02.09.2008 määrus nr 40 "Konvoeerimise kord ja konvoi ülesanded" (edaspidi määrus) ja politseipeadirektori 02.09.2008 käskkirjaga nr 243 kinnitatud konvoitegevuse juhend (edaspidi juhend).

Politseiseadus konvoeerimise legaalseaduse definitsiooni ei sisalda, vaid annab siseministrile üksnes volitusnormi konvoeerimise korra ja ülesannete kehtestamiseks (PoS § 12 lg 2¹). Konvoeerimise mõiste sisustamisel saab lähtuda politseile politseiseadusega pandud kohustuste olemusest ning konvoeerimise mõiste üldkeelelisest tähendusest. Konvoeerimise mõiste on defineeritud analoogselt nii määruse §-s 2 kui ka juhendi punktis 1. Samas näeb juhendi punkt 2 ette konvoeerimise eriliigi – kohtukonvoi.²

Määrus ja juhend nimetavad konvoeerimiseks konvoeeritava relvastatud saatega ühest kohast teise toimetamist. Juhendi punktis 2 sätestatud kohtukonvoi aga laiendab konvoeerimise mõistet, hõlmates konvoeerimise alla ka konvoeeritava valvamise kohtuistungil, mille kohta siseministri kehtestatud määruses regulatsioon puudub.

Eelnevast tulenevalt on määruses ja juhendis konvoeerimise mõiste erineva mahuga. Teisisõnu laiendab juhend määruses sätestatud konvoeerimise mõistet. Samas võib määruses sätestatud konvoeerimise mõistet sisustada materiaalselt ning möönda, et konvoeerimise alla mahub (peaks

¹ Õiguskantsleri kiri nr 7-4/090545/0903925. Lisatud käeolevale märgukirjale.

² Juhendi punkt 2: "Konvoeerimise eriliik on kohtukonvoi: vahi all viibivate kohtualuste või kinnipeetavate konvoeerimine kohtuistungile kohtuasutusse ja seal nende valvamine."

mahtuma) lisaks konvoeeritava relvastatud saatmisele ühest kohast teise ka tema valvamine konvoeerimise kestel ehk n-ö vahepeatustel, muu hulgas vahepeatusel kohtus. Taolist tõlgendust toetab ka praktika, kuna minule teadaolevalt tähendab konvoeerimine realselt ka konvoeeritava valvamist kohtumajas, mida teostab konvoeerimistoimkond, mitte aga nt kohtukordnikud. Seega sisuliselt ei peatu konvoeerimistoimkonna ülesanded konvoeeritava kohtumajja jõudmisel, vaid vältavad kuni konvoeeritava naasmiseni kinnipidamiskohta.

Eelnevast tulenevalt leian, et määruses on konvoeerimise mõiste sätestatud mõnevõrra kitsalt, hõlmates üksnes konvoeeritava relvastatud saatmist ühest kohast teise. Olen seisukohal, et ei ole mõistlik muuta konvoeerimise mõistet juhendis, kaotades kohtukonvoi sätteid, vaid õigusselguse eesmärki silmas pidades tuleks kaaluda tuleks siseministri määruses konvoeerimise mõiste muutmist.

Austatud härra siseminister, eeltoodut tulenevalt pöördun Teie poole palvega, kaaluda konvoeerimise mõiste täpsustamist määruses.

Teie seisukohta antud küsimuses ootan võimalusel hiljemalt 17.08.2009. Samuti lisan käesolevale kirjale õiguskantsleri seisukoha, mis ma kujundas in seoses isiku pöördumisega.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Lisa: õiguskantsleri kiri nr 7-4/090545/0903925 6 lehel 1 eks